روی موج کوتاه

اشاره‌های معنادار به علل سقوط اسد؛

باور کنیم نمی‌شود اکثریت مردم را از حکومت کنار گذاشت

فیض‌الله عرب‌سرخی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب در واکنش به تحولات سوریه در شبکه ایکس نوشت: «اگر بشار اسد باور کرده بود که اداره کشور بدون مردم ممکن نیست، شاید سرنوشت دیگری داشت.» وی ادامه داد: «باور کنیم نمی‌شود اکثریت مردم را از حکومت کنار گذاشت.» حسن نمک‌دوست، استادار تباطات و کارشناس رسانه نیز در توئیتی به همین موضوع اشاره کرد و نوشت: «چرا دیکتاتوری مصیبت است و مصائب آن بی‌پایان؟ چون دیکتاتوری مهم‌ترین مانع رشد آگاهی دموکراتیک و دستیابی شهروندان به نهادهای دموکراتیک است. همین سبب می‌شود مردم به جان آمده، اما کمتر آگاه، اغلب از ترس عقرب جراره به مار غاشیه پناه ببرند. والا دلیل آمدن ابومحمد الجولانی جای اسد چیست؟»

جوادی یگانه:

اکنون جمهوری اسلامی مانده و مردم ایران

جوادی یگانه، استاد جامعه‌شناسی و رئیس مرکز ارتباطات مردمی نهاد ریاست جمهوری، در واکنش به سقوط دولت بشار اسد در سوریه، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «اکنون جمهوری اسلامی مانده و همان سرمایه اولیه، یعنی مردم. همه قوت‌ها و قدرت‌های بعدی، تمام شده است.» وی در ادامه تاکید کرد: «تنها راه بقای نظام، بازگشت به مردم است. برای اینکه جمهوری اسلامی مجدد در تله «هواداران بجای مردم» نیفتد، باید تصریح کرد که مردم یعنی نظر اکثریت مردم در پیمایش‌های معتبر...»

واکنش ثابتی به اظهارات فلاحت پیشه درباره تحولات سوریه

امیرحسین ثابتی، نماینده تهران در مجلس نسبت به توئیت حشمت‌الله فلاحت پیشه درباره تحولات سوریه واکنش نشان داد و در ایکس نوشت: «برای فهمیدن معنای نفوذ لازم نیست به‌دنبال اسناد سری و مخفی باشید، فقط بدانید کسی که سطح فهمش از مقوله امنیت ملی در حدی است که به همین وضوح مواضع اسرائیل را منتشر می‌کند، قبلا رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس جمهوری اسلامی بوده و امروز نیز در دانشگاه تدریس می‌کند!» فلاحت پیشه با سقوط دولت اسد نوشته بود: «مردم ایران خوشحال باشند. دیگر کسی حق ندارد دلارهای ملت را برای حفظ تارهای عنکبوت هزینه کند.»

وزیر خارجه ترکیه:

آنکارا از رویکرد سازنده روسیه و ایران در قبال بحران سوریه قدردانی می‌کند

وزیر امور خارجه ترکیه دیروز طی اظهاراتی گفت که رژیم بشار اسد سقوط کرد و به ۱۴ سال بی‌ثباتی در سوریه پایان داده شد. هاکان فیدان، با بیان اینکه میلیون‌ها سوری که مجبور به ترک وطن خود شده‌اند، اکنون می‌توانند بازگردند، افزود: تحولات اخیر در سوریه را با کشورهای عربی و با طرف آمریکایی برای تضمین ثبات بررسی کردیم. فیدان اضافه کرد که «آنکارا از رویکرد سازنده روسیه و ایران در قبال بحران سوریه قدردانی می‌کند.»

پافشاری قالیباف برای ابلاغ قانون عفاف و حجاب

خبرگزاری دانشجو نوشت: محمدباقر قالیباف با بیان اینکه هدف از قانون حجاب جلوگیری از حرمت‌شکنی است، گفت: به‌عنوان وظیفهٔ ریاست مجلس، باید مصوبات مجلس را ابلاغ کنم. رئیس مجلس در دانشگاه تهران به مناسبت روز دانشجو، تصریح کرد: باید به قانون احترام گذاشت، اما فرآیند اصلاح قانون نیز مشخص است. اگر دولت اصلاحی بر این قانون دارد، لایحه اصلاحی بدهد.

انور قرقاش:

باید در خصوص اوضاع منطقه با ایران گفتگو کرد

به گزارش ایرنا، مشاور رئیس امارات در امور بین‌الملل در سمینار امنیتی «گفت‌وگوی منامه» در پاسخ به این سوال که آیا بشار اسد در امارات حضور دارد، گفت: نمی‌دانم وی در امارات است یا خیر. انور قرقاش، با بیان اینکه منبع اصلی نگرانی در سوریه، افراطی گری و تروریسم است، تاکید کرد: نگرانی اصلی اکنون حفظ و یکپارچگی خاک سوریه است که در تهدید قرار دارد. باید منتظر بمانیم و ببینیم بعد از این چه اتفاقی در سوریه رخ خواهد داد. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت که ایران همچنان طرفی مهم در منطقه است و باید از این فرصت برای گفت‌وگو با این کشور در خصوص منطقه استفاده کنیم.

عضو مجلس خبرگان:

شایعه اخیر درباره تعیین جانشین رهبری از ریشه کذب است

محسن حیدری، نماینده استان خوزستان در مجلس خبرگان رهبری در دیدار جمعی از فعالان فرهنگی، اجتماعی و نخبگان استان خوزستان، گفت: در دیدار اخیر اعضای مجلس خبرگان رهبری با مقام معظم رهبری شایعاتی منتشر شده بود مبنی بر تعیین جانشین رهبری، این شایعه از ریشه کذب است و چنین مساله ای مطرح نشده بود، بلکه مقام معظم رهبری کمافی‌السابق نکاتی را درباره وظایف اعضای مجلس خبرگان رهبری متذکر شدند.

اعتراض نمایندگان به بی‌خبری مجلس از تحولات دمشق

برخی نمایندگان مجلس با اعتراض نسبت به بی‌اطلاعی مجلس از جزئیات تحولات در دمشق، خواستار برگزاری جلسه غیرعلنی شدند. حمیدرسایی، نماینده تهران طی تذکری خطاب به رئیس مجلس، گفت: مجلس نیاز دارد در این اوضاع منطقه و با توجه به وضعیت فعلی، اطلاعات به‌روز، دقیق و روشنی از صحنه داشته باشد. وی خطاب به قالیباف افزود: شما در جلسات مهمی شرکت می‌کنید و خودتان قاعدتا در جریان هستید اما تقریبا می‌شود گفت که اکثریت نمایندگان در جریان جزئیات نیستند با اینکه این تحولات، تحولات خیلی مهمی است. نماینده اراک نیز تاکید کرد که «مجلس حداقل باید از این بی‌اطلاعی دربیاید و در جریان شرایط قرار گیرد.» نادر قلی ابراهیمی، نیز خواستار برگزاری جلسه غیرعلنی شد تا درباره برخی از مواضع ضروری که باید دولت و مجلس داشته باشند، بحث و بررسی شود.

تهران پس از پایان سال‌ها حمایت پرهزینه از حکومت دمشق، در برابر حکام جدید سوریه چه خواهد کرد؟

ایران و مسئله پسا اسد

محبوبه ولی

در تمام این چند سال اخیر صحبت بر سر این بود که «ایران نباید فرصت اقتصادی بازسازی سوریه را به ترکیه و کشورهای عربی واگذارد چرا که این حق ایران است که پس از چهار دهه حمایت مادی و معنوی از حکومت اسد، بیشترین سهم را در بازار بازسازی سوریه و بهره‌مندی از امتیازات آن داشته باشد.»

ناگهان اما؛ دمشق سقوط کرد و اسد بدون آنکه یک ریال از بدهی‌اش به ایران بابت سال‌ها پشتیبانی از او را بپردازد، چنان از صحنه سوریه حذف شد که مشخص نیست هواپیمایش سقوط کرده یا برای آنکه مقصدش ناشناخته بماند، رادارش را خاموش کرده‌اند.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی در مجلس نوشته «ایرانیان خوشحال باشند؛ دیگر کسی حق ندارد دلارهای ملت را برای حفظ تارهای عنکبوت هزینه کند.»

بهرام پارسایی، دیگر نماینده سابق مجلس اما از زاویه دیگری به سقوط اسد و هزینه‌هایی که برای او شد پرداخته و نوشته: «تا زمانی که مجلس بودم بدهی سوریه و بشار اسد به ایران ۳۰ میلیارد دلار بود که بر خلاف اصل هشتادم قانون اساسی به تصویب مجلس نرسیده بود! به دلار ۷۰ هزار تومان برابر است با ۲/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (quadrillion) بیش از دو کادریلیون یعنی دو هزار تریلیون تومان! تکلیف این مبلغ کلان چیست؟»

این توئیت پارسایی خبرساز شد. یعقوب رضازاده، عضو فعلی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره‌اش به ایلنا گفته که در مورد این ۳۰ میلیارد بدهی اطلاعی ندارد و احتمالا صحت نداشته باشد.

این بی‌اطلاعی البته در حالی است که طی سال‌های اخیر بارها مبالغ سنگین بدهی حکومت اسد به ایران رسانه‌ای شده است. اوضاع در سوریه اما چنان است که چنین بحث‌هایی عملا موضوعیت خود را از دست داده‌اند و فضای سیاسی متمرکز بر این است که با از دست رفتن یکی از مهمترین متحدان مقاومت در منطقه و تسلط گروه‌هایی که تا پیش از این تروریستی و تکفیری خوانده می‌شدند، ایران باید چه کند؟

تهران فریب خورد؟

سرعت تحولات در سوریه چنان است که ابعاد ماجرا هنوز روشن نیست. برخی از طرح ریزی مثلث ترکیه، اسرائیل و آمریکا سخن می‌گویند و رودستی که ایران خورده است. آنچنانکه محمدرضا غلامرضا، از مقامات ارشد سابق دولت رئیسی گفته است: «ترک‌ها و بعضی از کشورهای عربی ما را فریب دادند؛ این‌ها دو ماه قبل تضمین دادند که هیچ اتفاقی در سوریه نمی‌افتد.»

حسام‌الدین آشنا، مشاور فرهنگی حسن روحانی در دوران ریاست جمهوری‌اش نیز در توئیتی نوشت که «ظاهرا همه در مورد سوریه با هم هماهنگ کرده بودند؛ فقط ایران در بازی نبود.»

گروهی دیگر تاکید می‌کنند که این انفعال ایران در خصوص تحولات سوریه، نه لزوما از سر بی‌خبری، بلکه در پی فاصله گرفتن اسد از تهران بود.

نشریه آمریکایی نیولاینز با اشاره به اینکه اسد در حال فاصله گرفتن از ایران بود، نوشت: «به نظر می‌رسد که مقامات سوریه دمشق را به محلی غیر قابل تحمل برای مسئولان ایران تبدیل کرده بودند. به عنوان مثال، نیروهای امنیتی سوریه مجوزهای اجاره مسکن برای مستأجران ایرانی را محدود کرده بودند و ساکنان محله‌هایی که بیش از سایرین، هدف حملات هوایی اسرائیل قرار می‌گرفتند، از حضور ایرانی‌ها ناراضی بودند، زیرا احساس می‌کردند این حضور آنها را نیز به هدف تبدیل کرده است.»

گزارش نیولاینز همچنین اضافه کرده: «تحلیلگران معتقدند که تهران از این موضوع آگاه بوده که شکاف امنیتی منجر به ترورها در حملات هوایی اسرائیل به دمشق، احتمالاً از سوی سوری‌ها بوده است.»

ایران دیگر نه توان حمایت از اسد را داشت و نه انگیزه‌اش را

در داخل نیز آنهایی که همواره مدافعان سرسخت حمایت از بشار اسد بودند، اکنون نوک پیکان را کاملا به سوی او گرفته‌اند. حمید رسایی از رهگذر این وقایع، نیشی هم به محمدجواد ظریف زده و نوشته: «بشار تا هنگامی که «اسد» بود و به ایران ولایی و حزب‌الله تکیه داشت، پایدار بود اما از وقتی «ظریف» شد و در برابر ارتجاع عربی زانو زد و از فریب عبری، غربی خشنود شد و به حزب‌الله و ایران پشت کرد، دیگر سقوط کرد؛ به همین سادگی.»

خبرگزاری فارس، نزدیک به سپاه پاسداران نیز در گزارشی نوشت که «اسد به اندازه کافی به توصیه‌های جمهوری اسلامی در خصوص مردم‌سالاری و دفاع مردمی توجه نکرد و به وعده‌های دولت‌های خارجی در ازای دست برداشتن از مقاومت اعتماد کرد و حتی تا همین چند روز قبل هم درخواست صریحی از جمهوری اسلامی برای کمک نکرده بود در حالی که روشن بود نظام حکومتی سوریه توان لازم برای ایستادگی را ندارد.»

با این اوصاف، استنباط‌ها این است که ایران به اندازه گذشته، انگیزه‌ای برای حفظ اسد نداشته است. علاوه بر آن تحلیلگران تاکید می‌کنند که ایران بدون روسیه توان محافظت از اسد را نداشت؛ به ویژه آنکه توان جبهه مقاومت در پی درگیری‌های پس از ۷ اکتبر با اسرائیل، تحلیل رفته است. از این رو از همان ابتدا خود را کنار کشید.

روزنامه نیویورک تایمز نیز در گزارشی نوشته: «به نظر می‌رسد، ایران نه تنها اسد، یعنی نزدیک‌ترین متحد عرب خود را رها می‌کند، بلکه از همه چیزهایی که ۴۰ سال برای حفظ آن در سوریه، ساخته و جنگیده بود، صرف‌نظر می‌کند.»

این روزنامه اشاره کرده که ایران بر کناری اسد را اجتناب‌ناپذیر یافته؛ از این رو آن را پذیرفته است؛ آنچنانکه عباس عراقچی علی‌رغم لحن تندی که در حمایت از حکومت دمشق داشت، بعدتر سر نوشت اسد را به «اراده خدا» واگذار کرد.

فقدان بزرگترین متحد عرب

فارغ از این تحلیل‌ها، چه ایران رودست خورده باشد و از سقوط اسد غافلگیر و چه این سقوط را پیش‌بینی کرده باشد و بنا به مصالح صرفا نظاره‌گر آن شده باشد؛ آنچه رخ داده، یک تغییر بزرگ در شرایط منطقه‌ای و توازن قدرت در آن است.

ناظران و تحلیل‌گران متفق‌القول بر این واقعیت تاکید می‌کنند که ایران بزرگترین متحد خود در جهان عرب و حلقه واسطش برای ارتباط با جبهه مقاومت را از دست داد و جای خود را در تعیین معادلات داخلی سوریه به ترکیه واگذار کرد. گذشته از اینها گروهی به جای اسد وارد دمشق شده‌اند تا پیش از این به عنوان گروه‌های تروریستی تکفیری از آنها یاد می‌شد.

در برابر این تحولات، اولین نشانه‌های چرخش از زیرنویس اخبار شبکه خبر صدا و سیما بروز و ظهور کرد که عناوین «مخالفین مسلح» را جایگزین «تروریست‌های تکفیری» کرد. بلافاصله عباس عراقچی نیز آنها را «معارضان مشروع» خواند.

پس از آن ویدئوی اظهارات کارشناسان صدا و سیماست که به سرعت وایرال می‌شود. در یکی از آنها کارشناس شبکه خبر با بیان اینکه نوع کنش‌ورزی و رفتار گروه‌های مسلح سوری نشان می‌دهد که یک عقلانیتی بر آنها حاکم است، می‌گوید: «به شکل آرام شاهد تغییر نظام سیاسی در سوریه خواهیم بود و ما باید هم اکنون روی نقاط اشتراک خود با ملت سوریه تاکید و سعی کنیم این نقاط را تقویت و برجسته کنیم و مانع از سوگیری منفی در جریانات جدیدی شویم که در سوریه دارند قدرت می‌گیرند.»

او اضافه می‌کند که «از آن جایی که این جریانات به دنبال کسب مشروعیت در نظام بین‌المللی و منطقه‌ای هستند، امکان ادامه همکاری در حوزه راهبردی با آنها وجود دارد و همانطور که آقای جولانی در مصاحبه اخیرش تاکید کرد این فضا برای همکاری‌های مشترک بین ایران و سوریه در ماه‌های آینده وجود دارد.»

جولانی در مصاحبه مورد اشاره کارشناس صدا و سیما گفته: «معتقدم ایران باید در رابطه با سوریه بازنگری کند و در ازای باقی ماندن برخی منافع، در کنار مردم باشد و می‌تواند با سوریه روابط راهبردی برقرار کند.»

ناگزیر از پذیرش یک «طالبان» دیگر

تحریر الشام حتی در خصوص حمله‌ای که مخالفان سوری دیروز به سفارت ایران در دمشق کرده و تصاویر سردار قاسم سلیمانی و حسن نصرالله را پاره کرده‌اند، به ایران پیام داده که حمله به سفارت ایران کار گروه مسلط بر دمشق نبوده است.

خبرنگار صدا و سیمای ایران ضمن اعلام این خبر، اضافه کرده که تحریر الشام وعده داده که به اماکن مقدس شیعیان در سوریه نیز تعرضی نخواهد کرد.

به نظر می‌رسد این اخبار مقدمه‌ای است برای اعلام موضع رسمی ایران در پذیرش حکام جدید دمشق. آنچنانکه سه سال پیش نیز مواضع نسبت به طالبان تغییر کرد؛ هرچند که عملکرد طالبان چه در داخل افغانستان و چه در روابطش با ایران نشان داده که ماهیت این گروه تغییری چندانی نکرده و همان است که بود.

البته باید منتظر ماند و دید که تحریر الشام چه حکومتی را در سوریه شکل خواهد داد. تا اینجای کار طالبان در افغانستان پیروزی آنها را با پخش شیرینی جشن گرفته‌اند و سوابق هر دو نیز حاکی از ریشه‌های مشترک آنهاست. از سوی دیگر اما از آن جایی که ترکیه یکی از اتاق‌های فرمان اصلی تحولات اخیر در سوریه و گروه‌های پیروز در میدان دمشق است، شاید فرمان‌هایی که از اتاق آنکارا و دیگر بازیگران در صحنه سوریه می‌رسد، حاکمان جدید سوریه را در خطی متمایز از طالبان بیندازد. هرچند که تحلیلگران اشاره می‌کنند که اساسا گروه‌های سلفی و تکفیری قابل پیش‌بینی نیستند

اینکه خبرنگار صدا و سیما می‌گوید تحریر الشام وعده داده که به اماکن مقدس شیعیان در سوریه نیز تعرضی نخواهد کرد. به نظر می‌رسد مقدمه‌ای است برای پذیرش رسمی حکام جدید دمشق. آنچنانکه سه سال پیش نیز مواضع نسبت به طالبان تغییر کرد

تحلیلگران سیاسی با اشاره به روزگاری که «میدان» در دمشق یکه‌تاز بود و دیپلماسی را به دنبال خود می‌کشاند، تاکید می‌کنند حال که «میدان» به بن‌بست رسیده، برای ایران چاره‌ای جز دیپلماسی در برابر این گروه‌های معارض مسلح وجود ندارد

فارغ از تحلیل‌ها، چه ایران رودست خورده باشد و از سقوط اسد غافلگیر و چه این سقوط را پیش‌بینی کرده باشد و بنا به مصالح صرفا نظاره‌گر آن شده باشد، آنچه رخ داده، یک تغییر بزرگ در شرایط منطقه‌ای و از دست رفتن بزرگترین متحد عرب ایران است

ایران با دیپلماسی قوی از منافع خود مراقبت کند

اما تحریر الشام هرچه که باشند، چه همان تروریست‌های تکفیری که پرونده‌ای سنگین از ترور در منطقه دارند و چه فاتحان تازه دمشق که می‌خواهند سوریه آزاد را بنا کنند، ظاهرا گریزی از تعامل و دیپلماسی با آنها نیست.

تحلیلگران سیاسی با اشاره به روزگاری که «میدان» در دمشق یکه‌تاز بود و دیپلماسی را به دنبال خود می‌کشاند، تاکید می‌کنند حال که «میدان» به بن‌بست رسیده، برای ایران چاره‌ای جز دیپلماسی در برابر این گروه‌های معارض مسلح وجود ندارد.

محمدعلی ابطحی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب با بیان اینکه تسلط گروه‌های افراطی اسلامگرا بر حکومت سوریه بزرگترین اتفاق تعیین کننده در خاورمیانه جدید است، تاکید کرده: «مجموعه جدید تندرو سوریه تظاهر به دیپلماسی می‌کنند. تعبیر معارض مشروع از عباس عراقچی قابل توجه است. باید همه، به خصوص ایران و عراق تلاش کنند تا با دیپلماسی قوی با گروه جدید منافع خود را مراقبت کنند.»

علی مطهری، نماینده ادوار مجلس نیز با بیان اینکه موضع ایران در مقابل تحولات سوریه و وارد نشدن در درگیری‌ها عاقلانه بود، گفته: «با هسته اصلی مخالفان اسد می‌توان گفتگو کرد.»

گفت و گو

دیپلمات پیشین وزارت خارجه:

سیاست‌های منطقه‌ای ایران براساس اصل هزینه-فایده نبوده است

مدیرکل اسبق خاورمیانه و شمال آفریقا وزارت خارجه گفت: سیاست‌های منطقه‌ای ما براساس اصل هزینه-فایده و توانایی‌های ملی ما بنا نشده بود و در حال حاضر باید فکری به حال این سیاست‌ها کنیم که هزینه بیشتری برایمان تولید نکند و تا قبل از این که اتفاقاتی برای ایران بیفتد، به یک تفاهم سیاسی با طرف‌های مقابل برسیم. به گزارش دیده‌بان ایران، قاسم محبعلی در پاسخ به این سوال که با توجه به مجموعه اتفاقات اخیر در لبنان و سوریه، می‌توان گفت که عمق استراتژیکی که تا قبل از شروع جنگ غزه برای ایران وجود داشت، کاهش پیدا کرده، اظهار داشت: سیاست‌ها باید براساس هزینه-فایده و در چارچوب منافع ملی و امنیت ملی اتخاذ شود و باید براساس نگاه دولت ملی (NationState) تصمیم گیری شود.

وی با بیان اینکه سیاست‌های پرهزینه بالاخره یک روز به بن‌بست می‌خورد، توضیح داد: همان‌طور که شوروی سابق روزگاری نیمی از اروپا را در اختیار داشت و بسیاری از کشورهای دنیا را نیز از طریق احزاب کمونیست کنترل می‌کرد و حتی در آن‌ها کودتا کرده بود و همچنین گروه‌های کمونیستی متعددی را در مناطق مختلف جهان از جمله در کردستان، بلوچستان، افغانستان و آفریقا تجهیز می‌کرد، ولی این سیاست‌ها آن قدر پرهزینه بود که حکومت شوروی ناچار شد همه متصرفات و کشورها و گروه‌های تحت نفوذ خود را واگذار کند، زیرا کنترل همه این منافع، بیشتر از توان ملی شوروی بود.

این تحلیلگر مسائل خاورمیانه تصریح کرد: سیاست‌هایی که ایران در منطقه خاورمیانه در پیش گرفته نیز سیاست‌های پرهزینه‌ای است، البته این طور نیست که ما نباید در منطقه حضور داشته باشیم، ولی باید به اندازه جیب خودمان و توانایی‌های داخلی خودمان برای سیاست‌های منطقه‌ای خود برنامه‌ریزی کنیم. در حال حاضر ایران از نظر ژئوپلیتیک یک قدرت متوسط منطقه خاورمیانه است که احتیاج به پشتوانه اقتصادی قوی دارد، ولی متاسفانه بر اثر تحریم‌هایی که به دلیل برنامه هسته‌ای بر کشورمان تحمیل شده، ایران از نظر اقتصادی بسیار ضعیف شده است و دیگر آن توانایی‌های سابق را ندارد.

چرا روسیه این بار از اسد حمایت نکرد؟

محبعلی در پاسخ به این پرسش که چرا در جنگ داخلی جدید سوریه، ایران و روسیه مثل سال ۲۰۱۱ از حکومت بشار اسد حمایت نکردند، گفت: در حال حاضر شرایط ایران و روسیه کاملا با سال ۲۰۱۱ متفاوت است. روسیه درگیر جنگ اوکراین است و این مسئله برایش از اهمیت بیشتری نسبت به مسائل سوریه برخوردار است، به خصوص با توجه به این که در آینده نزدیک، دونالد ترامپ قدرت را در کاخ سفید به دست خواهد گرفت، روسیه نمی‌خواهد بیش از حد خودش را درگیر مسائل خاورمیانه کند، به‌ویژه که در این منطقه پای اسرائیل و آمریکا در میان است. این دیپلمات پیشین وزارت امور خارجه ادامه داد: روسیه در حال حاضر توانمندی‌های گذشته را ندارد و به دنبال آن است که در اوکراین به تفاهمی با آمریکا برسد که دست برتر را در آن منطقه داشته باشد، اگر هم قرار باشد روسیه در اوکراین امتیازی به دست آورد، طبیعتا باید امتیازی را به غرب بدهد و منافع ملی و امنیت ملی روسیه این طور ایجاب می‌کند که در سوریه امتیاز بدهد و در اوکراین امتیاز بگیرد.

وی همچنین خاطرنشان کرد: اکنون در منطقه خاورمیانه و حتی در تحولات سوریه، پای اسرائیل در میان است و روسیه نمی‌خواهد با رژیم صهیونیستی وارد درگیری شود و احتمالا این تعهد را به اسرائیل داده که از این به بعد، هیچ سلاحی از مسیر سوریه به لبنان فرستاده نخواهد شد؛ یعنی منافع ملی روسیه ایجاب نمی‌کرد که بیش از حد وارد درگیری‌های سوریه شود و انگیزه سابق را برای انجام این کار نداشت.

ایران به تنهایی نمی‌توانست حکومت اسد را حفظ کند

محبعلی با بیان این که ایران هم از نظر توانایی‌های مالی و اقتصادی در شرایط گذشته نیست، گفت: در سال ۲۰۱۱ هم دست ما برای ارائه کمک‌های مالی و نظامی به سوریه باز تر بود و هم حزب‌الله که متحد اصلی ایران و نزدیک مرزهای سوریه بود، توانایی عمل بیشتری داشت. همچنین در عراق هم شرایطی ایجاد شده که دولت مرکزی اجازه نمی‌دهد نیروهای نظامی ایران یا تحت حمایت ایران از خاک عراق عبور کنند و خود را به سوریه برسانند؛ یعنی در جنگ داخلی جدید سوریه، ایران اگر هم می‌خواست هم نمی‌توانست از طریق عراق نیروهای نظامی تحت حمایت خود را به سوریه اعزام کند.

این کارشناس سیاست خارجی تاکید کرد: وضعیت ایران و روسیه با شرایط سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۷ متفاوت است و اگر در سال ۲۰۱۵ این روسیه به صورت جدی ورود نکرده بود و ایران هم نیروهای مستشاری و گروه‌های شبه نظامی تحت حمایت خود را به سوریه نمی‌فرستاد، دمشق سقوط کرده بود و حکومت بشار اسد همان زمان از بین می‌رفت. آن زمان هم مرحوم حاج قاسم سلیمانی به مسکو رفت و با ولادیمیر پوتین رایزنی کرد که ایران و روسیه به صورت مشترک اقدام کنند و اگر قرار بود ایران به تنهایی اقدام کند، در حفظ حکومت سوریه موفق نمی‌شد.

گفت و گو

بادامچی:

رئیس جمهور قانون حجاب را از طریق رهبری به مجمع تشخیص ارجاع دهد

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره تبعات اجرای قانون عفاف و حجاب پیشنهاد کرد که برای جلوگیری از درگیری و تبعات اجرای قانون عفاف و حجاب، رئیس جمهور این قانون را از طریق رهبری به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع دهد.

محمدرضا بادامچی درباره پیامدهای ابلاغ قانون عفاف و حجاب و اینکه آیا اجرای این قانون در شرایط فعلی دغدغه اصلی مردم است، گفت: در شرایط فعلی جامعه ما با مشکلات و بحران‌هایی از جمله ناترازی‌ها مواجه است و قطعاً این قانون از نظر اجرا دچار مشکل می‌شود.

به گزارش ایلنا، وی ادامه داد: رییس جمهور می‌تواند این قانون را از طریق رهبری به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع دهد و به نظر من بهترین راه این است که این موضوع از طریق رهبری به مجمع تشخیص مصلحت نظام کشیده شود. اما در نهایت این قانون هم مانند قانون منع استفاده از ماهواره می‌شود. کما اینکه الان می‌بینیم قانون در خصوص منع استفاده از ماهواره وجود دارد، اما اجرا نمی‌شود.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب اظهار کرد: در خصوص این قانون هم اکثر کارشناسان، روشنفکران و علما مخالف اجرای این قانون هستند و حداقل اصلاح این قانون را می‌خواهند به همین دلیل من فکر می‌کنم بهترین راه برای جلوگیری از درگیری و دوئل در جامعه این است که قانون از طریق رهبری به مجمع تشخیص مصلحت ارسال شود. چرا که جامعه پذیرش این درگیری‌های احتمالی را ندارد.

بادامچی همچنین در واکنش به اینکه در دولت روحانی آقای قالیباف با ابلاغ قانون راهبردی مانع از پیشبرد مذاکرات شد و اکنون نیز این نگرانی وجود دارد که در صورت خودداری رئیس جمهور از ابلاغ قانون حجاب، رئیس مجلس شخصا این کار را انجام دهد، گفت: قانون راهبردی باعث شد کشور با تلاطم دیگری مواجه شود و درهای مذاکرات بسته شود و دولت نتواند منافع ملی را پیگیری کند. قطعا این رفتار آقای قالیباف در راستای منافع ملی نیست و تغییر رویه و عوض کردن مدام کانال از سوی آقای قالیباف دیده می‌شود، اما با توجه به این همه سابقه سیاسی و اقداماتی که در مجلس و یا پیش از آن داشته‌اند، انتظار نبود که در این مقطع این راه را انتخاب کنند.

وی ادامه داد: آقای قالیباف در گذشته از این اقدامات داشته است البته شاید دوباره این اقدامات را ادامه دهد و این هم به دلیل این است که یک سری دور و بر آقای قالیباف هستند، اما رییس مجلس اصولا در وضعیتی که کشور با این شرایط روبه‌رواست باید به رئیس جمهور کمک کند. انتظار می‌رفت که رئیس مجلس کمک کند. همانطور که در قانون اقدام راهبردی هم دیدیم این کانال عوض کردن‌ها متاسفانه به نفع منافع ملی نیست. قطعا تندروهایی که در اطراف آقای قالیباف هستند در این موضوعات تاثیر دارند. اما افرادی که تاثیر گذار هستند باید منافع ملی را در نظر بگیرند نه اینکه تحت تاثیر قرار بگیرند.